

ANATOMIA HUMANA

LA PARAULA I LA DISCAPACITAT

Jorge Bello

Dilluns passat, dia 3, ha estat el Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, proclamat com a tal despr3s del Decenni de les Nacions Unides per als Impedits (1983-1992).

I ara un bon amic, Jorge Franganillo, em fa a mans una ben oportuna reflexi3 sobre el valor de la paraula per definir persones. Vol dir-nos que no 3s la paraula qui defineix la persona, sin3 que la persona est3 m3s enll3 del capritx de la paraula.

Diu: «Me encontraba preparando una clase cuando en el transcurso de mi b3squeda he ido a parar al art3culo 'Ochenta subnormales a la calle', publicado por El Pa3s, el 20 de mayo de 1977, en el cual puede leerse:

'En este pa3s va a haber que empezar a hablar de genocidio de subnormales por cuanto se les trata de una forma que es como abandonarlos a una muerte pronta y cierta, o algo peor', nos dec3a el padre de una ni3a subnormal en grado de profundo, que es uno de los miles de subnormales que, en Espa3a, van a ser puestos en la calle de inmediato, arrojados de los centros donde hasta ahora se les atend3a por la simple raz3n de que tienen m3s de dieciocho a3os. (...)

Los familiares han recurrido, pero la respuesta es que ni siquiera hay respuesta. Ante la disposici3n dictada no hay nada que hacer. Muchos de estos familiares son miembros de Afanias, la asociaci3n en defensa del subnormal, pero al recurrir a la ayuda de esta organizaci3n les ha sido contestado que no se

puede hacer nada.

En efecto, al menos hasta los a3os 70, la organizaci3n Afanias se llam3 Asociaci3n en defensa del subnormal. Yo ten3a noticia de su existencia por unos papeles amarillentos que encontr3 por azar en la facultad, entre una montaa de material condenado al descarte. No pude evitar de fijarme en el nombre de la asociaci3n,

“
Al logo d'Afanias hi ha un somriure tort, i ens diu que el somriure, fins i tot en l'adversitat, val m3s que mil paraules»

puesto que ya entonces ten3a un tinte ofensivo.

El tiempo y la presi3n social consiguieron cambiar el uso de la palabra «subnormal» para referirse a personas con minusval3as, por la palabra «minusv3lido». Pero hubo quien entendi3 mal este t3rmino y crey3 que calificaba a alguien «que vale menos», pese a que la etimolog3a nos ense3a que significa «quien se vale menos». Y se acab3 por imponer «discapacitado», es decir, «inca-

paz».

As3 se ha extendido un neologismo no meditado, err3neo, errado, que deb3a actuar como eufemismo pero que es en realidad un adjetivo peyorativo. Porque no son, en absoluto, incapaces, ni son menos v3lidos. Son diferentes.

Por iniciativa de algunas de las personas afectadas se propuso entonces usar «personas con diversidad funcional», una expresi3n que la administraci3n p3blica, siempre dada a lo pol3ticamente correcto, no tardar3a en adoptar.

Pero el Comit3 espa3ol de representantes de personas con discapacitaci3 (Cerni) rechaza esta expresi3n porque resulta confusa, porque no refleja la realidad y porque no representa al colectivo en cuesti3n.

♦ SEA COMO SEA y en cualquier caso de discapacitaci3, minusval3a, diferencia, etc., los nombres que recibe este concepto ilustran la importancia de conocer el origen y la evoluci3n de las palabras, y el significado que la sociedad les impone.

Hablando en general, se debe entender que no es la palabra quien define al objeto, sino que es el objeto quien define a la palabra y la carga de sentido y significado.»

L'esmentada organizaci3, Afanias, continua ben activa, i ja s3n m3s de 50 anys fent feines en favor de les persones amb discapacitaci3 intel·lectual. El logo n'3s una lletra amb un somriure tort, i sembla que el conjunt ens vulgui dir que un somriure, fins i tot en situaci3 d'adversitat, val m3s que mil paraules.

Perqu3 m3s que les paraules, els interessen les persones. Perqu3 les persones 3s aix3 que realment val.

www.bello.cat/jordibell@gmail.com

TRIBUNA

ALARMA DEMOCRÀTICA

V3ctor Gay3

Escriptor

L'extrema dreta que acaba d'irrompre a Andalusia 3s un motiu d'alarma democr3tica, per3 no s'est3 posant prou 3mfasi en altres fets que, des de la pr3ctica institucional fins a la pr3ctica ciutadana, porten molt de temps sobre el terreny sense encendre cap llum vermell. Entre altres d'aquests factors, cal esmentar, per un costat, l'abstenci3, i per un altre, el car3cter d'uns discursos que oscil·len entre la visceralitat i el dogmatisme.

Tota abstenci3 important –i la que s'acosta al 50% 3s cr3tica– evidencia una mancan3a democr3tica fonamental. Sense *demos* no hi ha democr3cia. Per altre

“
Tota abstenci3 gran evid3ncia una mancan3a democr3tica

banda, les v3sceres m3s brutes i els dogmes m3s sagrats s3n part inherent a la manera de conduir-se la ultradreta, per3 no en s3n patrimoni exclusiu. Altres formacions, malgrat presumir de sensatesa, sovint no tenen inconvenient en fer 3s de la por i dels estereotips per aconseguir un vot captiu.

La democr3cia est3 a les ant3podes de les maniobres de l'extrema dreta, per3 tamb3 est3 a l'altre costat de la frontera d'una societat passiva o irreflexiva que no participa, ho fa a la lleugera o es deixa dur per la visceralitat.

Gr3cies

■ Gr3cies a totes les persones volunt3ries de Caritas. Gr3cies perqu3 el vostre comprom3s ha millorat el m3n.

Gr3cies per les vostres hores fetes sense mesura. Pel restat a tantes altres possibilitats en les vostres vides. Pels cansaments que no compten quan es tracta de fer alguna cosa pels altres. Gr3cies.

Gr3cies pels vostres somriures que alegren el dia, per les vostres mirades netes que obren cors, per les vostres paraules de consol que acaricia el nad3 que cada persona porta dins, per les vostres mans esteses que salven foscors. Gr3cies.

Gr3cies per treure-li import3ncia als vostres propis dolors, per atorgar als altres els llocs d'honor en el banquet de la vostra exist3ncia, gr3cies pels vostres errors que us fan humans, pels vostres encerts que us fan divins, per les vostres abra3ades que us fan germans. Gr3cies.

Cartas de los lectores

Gr3cies per les ll3grimes vessades en la trobada amb hist3ries que us commocionen, per la sensibilitat a flor de pell que es fa compassi3 davant tant patiment injust, per deixar que us afectin les cares, els noms, les vides de tants fr3gils o descartats. Gr3cies.

Gr3cies per estar sempre present en els bons o mals moments. Per fer coses que s3n bogeries als ulls de molts, per haver apr3s el bonic llenguatge de l'amor que es converteix en lliurament, sacrifici, do, gratu3tat ... Gr3cies per fer-vos pobres instruments en mans del Creador i de la seva Esgl3sia. Gr3cies.

I, gr3cies per ser portadors de

miracles, 3ngels de la guarda, contenidors de mis3ries dels altres, part d'all3 essencial que 3s invisible als ulls. Gr3cies.

Gr3cies per ser multiplicadors de tendresa, artistes del temps lliure, herois an3nims de batalles sempre perdudes sempre guanyades, tendal i piquetes de l'hospital de campanya, brisa d'El3as que refresca els rostres, altaveus que criden silencis injustos, margarides que nom3s tenen p3tals del «s3» a l'altre. Gr3cies.

Gr3cies per ser aprenents perpetus del «fer» i del «magnificat» de Maria, artesans de nius on reposa l'Esperit, missatgers de la Bona Nova de Jes3s, prolongacions del mantell de miseric3rdia del Bon Pare D3u, constructors del seu Regne.

Gr3cies per que el vostre comprom3s millora el m3n.

I en vosaltres, Gr3cies a D3u, qui us sost3.

Gr3cies. I al·leluia.

CARITAS DIOCESANA DE MENORCA

SOM Es Castell tamb3 t3 solucions

■ Resposta a l'article d'opini3 de Benjam3 Carreras publicat dia 3 de desembre sobre la problem3tica de l'aparcament a Castell:

Som Es Castell est3 totalment d'acord amb la falta d'aparcament en el nostre poble, que ben segur s'agreu3r3 en el futur com be comenta l'article. Tamb3 compartim les l3nies generals de la seva proposta, com s3n ubicaci3, quantitat d'aparcament, bulevard, enjardinament... La discrep3ncia sorgeix en la modificaci3 del tra3at de la carretera, actualment inviable degut al Pla General de Carreteres del CAIB. La nostra proposta inicial tamb3 3s va trobar amb la mateixa problem3tica.

Som Es Castell ja ha demanat pel 2019 un pla de mobilitat de tot el poble que ordeni el transit i els aparcaments. Creim igualment rellevant la necessitat de pacificar la carretera a partir de la

rotonda de Fontanilles, que vol dir convertir la carretera «funcionalment» en un carrer m3s, de manera que la zona esportiva i escolar quedaria integrada al poble.

En aquest sentit, despr3s de bastantes reunions, s'ha aconseguit un principi d'acord entre els grups pol3tics municipals i el CI-Me per impulsar una primera fase adequada al Pla de Carreteres i al PGOU actual que comenci a resoldre el problema.

Som Es Castell tamb3 t3 una visi3 ambiciosa i de futur, que passar per modificar el PGOU i ordenar tot aquest espai, augmentar el nombre de places d'aparcament i zones verdes, integrar la zona esportiva, el nou museu Thalassa i la zona escolar amb millors accessos.

Per acabar volem recordar que Som Es Castell 3s va constituir com agrupaci3 d'electors l'any 2015.

SOM ES CASTELL